

PRZECHOWYWAĆ (27) *vb impf*

e, o oraz a jasne.

inf przechowywać (8). ◇ *praes 2 sg* przechowywász (1). ◇ *3 sg* przechowywå (4). ◇ *3 pl* przechowywają (4). ◇ *praet 1 sg m -m* przechowywål (1). ◇ *2 sg m* przechowywålęs (1). ◇ *3 sg m* przechowywål (3). ◇ *con 3 sg m* by przechowywål (5).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (dwa z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. *Ukrywać, dawać schronienie (zwykle o ludziach wyjętych spod prawa); abscondere Vulg; fovere JanStat; accipere, receptare, recipere, suscipere Cn [kogo, co] (23) : LibLeg 11/170; ZapMaz V S 1542/335; LibMal 1546/111v; Kázimierz Kfiążę Opolńkie vżałował sie Biskupá przyiął go á ná RáciBORZU mu dał mieszkánie y żywność. Szczęgo Henrik vpomniał go áby iegó nieprzyaciela nie przechowywål. BielKron 366; SkarŻyw 299; [Abraham Zbąski] Czechow Heretikow przechowywål/ y s nimi przeštawał StryjKron 587; Bezecni ía/ którzy złodzieie przechowywáią. SarnStat 150, 150, 204, 522, 523; [Panie wesole aby za wojskiem nie śmiali wozić ani ich przechowywać UstWojsk 1525/71].*

przechowywać gdzie (7): ZapWar 1522 nr 2268; raczil yego K.m. rofkazacz świm wśchem poddanim abi ony zadnego czlowieka przichodnia any Walałchina any Tvrczina wzyemy a wpanłtwach yego K.m. przechowiwacz [...] niefmieli LibLeg 10/64v, 11/170; LibMal 1546/110; y odchodziłes obiádów twoich y przechowywålęs vmárle przez dzień w domu twoim/ á wnocyś ie pogrzebał Leop Tob 12/12; takie wyłtępcy czyniem nie sławnymi [...] Tákże też o thych ktorzy przechowywáią złodzyeie álbo y łzpiegi w domiech śwych. UstPraw 13v; SarnStat 150.

Zwroty: »korzyć, łupy, rzeczy kradzione przechowywać« (1:1:1): KToby rzecz krádzioną álbo łupy przechowywål [...] iáko y złodziey ma być karány. GroicPorz kk2, oo4v; KlonWor 35.

»przechowywać u siebie« (2): Richwałky Stanisława Sobiefwata włodarza wfokolowye vbill o tho ze Jeronima Zeliłlawłkiego spomoczniki yego v łsiebie przechowiwacz niechcział LibMal 1543/72; Gdyby kto prośił do siebie przyiaciela/ á iegoby v siebie nieprzyiaciela przechowywål: izaliby włtyd miał y vprzeymość w prośbie swoiey? SkarKazSej 660b.

»tajemnie przechowywać« (1): gdym tákże dla niewdzięcznoáci [!] tych nieszczęfnych wiekow/ dłużey niż było potrzebá/ włafnie iáko ony Niewiáfty Zydowłkie w Egipcie płod donofzony [tj. swoje dzieło] táiemnie przechowywål. StryjKron A6.

2. *Trzymać, mieć [co (żywotne)] (1) : Słomy wiele/ bydłu/ łtádu/ owcom/ kozom wychodzi: przeco/ gdy sie tráfi zły vrodzay/ tego pomienionego dobytku przechowywål ludzie nie mogą GostGosp 88.*

3. *Trawić (2) : áno चुć y dobra mył rołcie/ áno sie krew dobra mnoży/ áno zołádek przechowywa/ áno wśzytko zdrowo. RejZwierc 110.*

przechowywać co (1):zołádek czemu z młodu przywyknie tego mu sie závždy będzie chciáło. A potym gdy przydzie ná grubłze potráwy tedy y s trudnoáci ie będzie przechowywål mogło y onemu zołádkowi rołpiezfzczonemu závždy káżdá rzecz zálzkodzić wícey będzie mogłá/ niżli owemu łękowátemu co przywyknie z młodu y złemu y dobremu RejZwierc 7.

---

4. *Zwrot: »ciało przechowywać« = tyć (1) : s tłuŝtymi końmi brodz głęboko. A gdy do wody iedźiefz dla ich vdow/ że ták bårzo tłuŝcieią á ciåło przechowywåią. SienLek 187v.*

Synonimy: 1. kryć, ukrywać; 2. dzierżeć, mieć, posiadać, trzymać; 3. trawić.

Formacje współrdzenne cf CHOWAĆ.

Cf PRZECHOWYWANIE, PRZECHOWYWANY